

Te Toa Takitini

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

NAMA 76.

HASTINGS.

Tihema 1, 1927.

HUKARERE KURA.

HE whakaatu tenei ki te iwi Maori, kua whakaaetia e te Poari whakahaere o Hukarere, kia uru mai etahi o nga tamariki nonohi ki Hukarere.

Ko tetahi o nga tino kura Kawanatanga o Nepia, kei te taha tonu o Hukarere e tu ana.

Ko nga kohine pakupaku ka noho ki Hukarere, engari ka tukuna atu ki te Kura Kawanatanga. Kia eke ra no ki nga karihe tika mo Hukarere katahi ka mutu te haere ki te kura Kawanatanga.

Ko te utu mo ia tamaiti pakupaku e rua tekau pauna (£20) i te tau. Kei te mohio mai pea koutou ko te utu mo nga tamariki pakeke e £30 i te tau.

Kei te whakamihi Te toa Takitini mo tenei whakaaro o te Poari. Pai rawa atu te whakaaetanga i etahi o nga tamariki nonohi kia noho ki Hukarere. E pakupaku ana te tamaiti ngawari ana te ngakau. Pakeke rawa ake, kua taunga ki nga ture, me nga whakahaere o Hukarere.

Kia ora nga kai-whakahaere o Hukarere.

HE MIHI NA TE PROFESSOR.

Mo tera putanga o te pepa ka perehi ai nga, korero a Professor J. P. Grossmann o te Kura nui (University) o Akarana. He mihi nana ki te iwi Maori, he whakaatu i ona whakaaro mo te huarahi e noho pai ai te iwi Maori.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

TE TOA TAKITINI

Te Utu mo te Pepa 10/- i te tau.

Me penei nga reta "Te Toa Takitini," Box 300, Hastings.

692

TE TOA TAKITINI.

Tihema 1, 1927.

RIPOATA O TE HUI A TE KOMITI TUMUAKI I NOHO KI TE HOUHANGA I TE 14-16 O NGA RA O OKETOPA, 1927.

TUMUAKI: Rev. Canon W. H. Keretene.

PARAIRE: No tenei ra ka hui mai nga tangata ki te marae ka tae atu hoki nga mema o te Komiti. Karakia i te po: Rev. H. W. Kaipo.

RAHOROI: Karakia o te ata: Rev. H. Paraone. 1 te 9.30 o nga haora i te ata ka noho te Komiti. Karakia i te po: Rev. W. N. Panapa.

RATAPU: 8 a.m. Ritani. Rev. Canon Keretene.

11 a.m. Karakia ata me te Hapa Tapu. Rev. M. Kapa.

3 p.m. Karakia ahiahi. Rev. H. Taurau.

7 p.m. Karakia o te po. Rev. Canon Keretene.

NGA MEMA TUTURU O TE KOMITI I TAE MAI: Rev. Canon Keretene, Revs. Taurau, Panapa, Messrs. Hemi Te Paa, Heke te Rangi.

NGA MEMA E RUA O TE TAKIWA: Messrs. Pera Netana, Puhipi Nepia.

RIIWHI MO NGA MEMA I NGARO: Rev. M. Kapa, Mr. Paraone Netana.

WHAI-KORERO A TE TUMUAKI: I puta he mihi ma te Tumuaki ki te iwi kainga mo ta ratou karanga i te Komiti Tumuaki kia tae mai ki tenei takiwa. Ko nga putake i whakatakotoria e ia hei whiriwhiringa ma te hui, koia enei e whai ake nei:

(1) **TE ORANGA O TE HAHU MAORI I TENEI PIHOPATANGA.** He mea tika kia noho mohio tatou ki nga puranga moni, ki nga whenua i tukua e nga Kaumatua me nga moni i kohia e ratou, ki nga awhina hoki a te taha pakeha mai i nga ra ki muri tae mai ki tenei ra. Ko enei mea katoa kua oti te panui kia koutou i roto i te ripoata o te hui whakamutunga a te Komiti Tumuaki.

(2) **TE ORANGA MINITA.** Ko te whakaaro o te Komiti Tumuaki o te taha Pakeha kia whakatuturutia kia £120 te moni mana e homai ki ia minita i te tau, i waho atu i tenei, ma nga pariha e kahi he moni kia eke ai te oranga o nga Minita ki te £140 mo nga Rikona, £150 mo nga Piriti neke atu ranei.

(3) **MANGERE O TE MINITA.** Kanui te akiaki o te Komiti i te iwi kia kaha ki te whakatutuki i te wahi ki te taha Maori o te Tahua Minita, otira kanui ano hoki te akiaki o te Komiti i nga Minita kia kaha ratou ki te mahi i nga mahi i whakaritea ma ratou. Mehemea e kite ana koutou tetahi waahi i te Mahi kei te ngoikore, he mea pai me whakaatu ki te Komiti kia whakatikatikaia taua wahi he.

(4) **NGA RIPOATA A NGA MINITA.** Kei te tono tonu te Komiti ki nga Minita kia kaua e wareware ki a ratou Ripoata i nga koata katoa, hei mohiotanga ano mo te Komiti tae atu hoki ki o tatou Kaumatua o te Hahi e pehea ana te haere o nga mahi.

(5) **PIHOPATANGA MAORI.** Kua oti te panui atu kia koutou te ahuatanga o tenei putake mai i te ra i whakamamae ai te iwi Maori mo tenei take tae mai ki tenei ra. Mehemea ko te Whakapono tuturu te rangatira i mauri ai tenei take tae mai ki tenei ra, kua oti noa atu. Tena ko tenei ka riro te kukume e te whakaaro tangata, mahue ake tona kaupapa tuturu te Whakapono, e takoto tarewa nei tenei mea nui i te ra nei.

(6) **MATAURANGA.** Kia kaha tatou o te Tai-Tokerau nei ki te mau i a tatou tamariki ki nga huarahi o te matauranga. He mea pai mehemea e taea te kahi tetahi moni e nga iwi e wha nei, hei mau i a tatou tamariki e kitea ana te pai, ki te tino hohonutanga o te matauranga.

(7) **MONI.** Ma te moni ka taea te nuinga o a tatou mahi, o tatou whakaaro. Kia kaha tatou ki te awhina i nga huarahi katoa e ahu ana ki te hapai i te Whakapono. Kia tupato kei kaiponu tatou ki Te Atua i Ana mea ano.

NGA TAKE.

He maha nga take, nga patai mo runga i nga mea e pa ana ki te whakapono, nga patai karaipiture, tae atu hoki ki etahi take whanui e pa ana mo te ahua o te iwi Maori i roto i enei ra, i whakatakotoria ki te aroaro o te Komiti. Ko enei mea katoa i kaha te whiriwhiri a te Komiti tae atu hoki ki te iwi, a i puta he painga he whakaakoranga hoki ki nga iwi katoa i eke ki tenei hui. Ko etahi enei o nga take nunui i korerotia:

(1) Te kaupapa o te Hahi Tapu puta noa i te ao, tae mai ki te ahua o nga hahi maha e haere nei i roto i enei ra.

(2) Nga huarahi ahu-whenua e puta ai te ora mo nga Maori o te Tai-Tokerau. I whakamaramatia e te Rev. M. Kapa nga mahi e whakahaerea ana e Tiatia Atihana ki roto i Te Aupouri. Ko te huarahi ora o mua ko te kapia, kahore he painga inaianei. Kati i raro i te whakahaere a Tiatia Atihana e kiia ana ko te **CONSOLIDATION SCHEME**, kua whakatoputia nga eka whenua katoa o te tangata kia takoto ki te wahi kotahi. Kua whewehewa te whenua katoa e 70 eka neke atu ranei ki ia Tiatia e whakaputa mai. Ko tenei whakahaere a te Tiatia kua

tae ki a Ngatiwhatua raua ko Te Rarawa, a e timata ana ki roto o Ngapuhi inaianei. He nui te whakamihhi ki a Te Atihana mona e kaha nei ki te rapu i etahi huarahi ora mo hoki. Ko nga mea katba hei whakapai i te whenua, nga karaihe, nga waea me era atu mea, me nga kau, ka riro ma te tangata, kua timata te mahi miraka kau, whakatupu kaanga nga Maori o enei takiwa.

(3) Mo te ahua o te tane raua ko te wahine i marenatia e te Hahi. Mehemea ka whakarerea e te tane tana wahine, ka ahei ranei te wahine ki te tango i te Hapa (or vice versa)? Mehemea i muri iho i to raua noho wehe, ka moe tetahi i tana wahine hou me tetahi hoki i tana tane hou, pehea te titiro a te Hahi ki a ratou tae atu hoki ki a ratou tamariki? E kore ranei e taea e te Hahi kia noho tika ano ratou, ara kia marenatia kia tango hoki i te Hapa? I whakamaramatia e te Komiti nga wahi i taea te whakamarama i roto i enei patai, itemea hoki he ahuatanga enei e pa ana ki etahi hunga tokomaha o te Hahi i o tatou takiwa katoa. Ka mauria enei patai e te Komiti ki te Atipihopa, mana ano e tino whakamarama kia tatou katoa.

[Ko nga take penei te raruraru me enei i te nama 3, akahoa i tehea Pihopatanga o tatou, e tika ana kia mauria atu ki te Pihopa, a mana e tohutohu. Ko enei take kei te maranga i roto i o tatou pariha katoa. I roto i te Pihopatanga o Waiapu, ko nga whakamarama enei.

PATAI 1. Mehemea kaore he he o te mea i whakarerea nei, e ahei ana ia ki te tango i te Hapa a te Ariki.

PATAI 2. Mo te moe o tetahi i tona hoa hou. Kaore te Hahi e marena tuarua i te tangata, engari ma te mate rawa o te hoa. Ahakoa i wehea raua e te Hupirimi kooti kaore te Hahi e ahei ki te marena ano i a raua ki te tane ke, ki te wahine ke. Mehemea he hunga kua oti te whakau, a ka wehe nei a ka marena tuarua ki te Rehita, me matua whakamarama atu ki te Pihopa to raua hiahia ki te tango hapa, a kei a ia anake te kupu whakaoti.

PATAI 3. Mo nga tamariki.

Kaore he awangawanga mo nga tamariki. Kei te watea ratou i ena ahuatanga raruraru o nga matua. Ahakoa tamaiti poriro ka manaakitia e te Hahi. Te iriiri, te whakau, te Hapa, me nga karakia katoa, kei te watea katoa mo nga tamariki.

PATAI 4. Whakatikatika i te hunga i marena i mua, a ka mahue i muri iho. He take uaua tenei, kaore e taea te hanga he ture tuturu, engari me mau atu ena tu take ki te Pihopa. Tenei ano etahi hunga kei te Pihopatanga o Waiapu, ka 20 ka 30 tau o te mahuetanga o te hoa marena i nga raruraru ano o era wa. Ahakoa kei te moe puku, kaore e taea te marena i te mea kei te ora tonu te hoa, marena, kua whanau hoki nga tamariki. Otira i te pai o te noho me te manaaki i nga tikanga o te whakapono, kua whakapangia raua e te Pihopa, a kei te tango hoki i te Hapa a te Ariki inaianei. He tangata marama katoa o tatou Pihopa. Ki te pai, ki te marama te whakatakoto atu i nga take penei te ahua, ka ngawari tonu te whakautu mai i a tatou take.

Kia ora te Komiti Tumuaki o Akarana. He hangai no a koutou whiriwhiri ki nga take e pa ana hoki, ki a matou, no reira ka whakamaramatia nga whakatatutanga o tenei o tatou Pihopatanga, kia noho mohio ai nga tangata o te Hahi kei roto kei enei ahuatanga raruraru e noho ana.—Na te Etita.]

HE WHAKAPA MINITA.

HEI te 18 o nga ra o Tihema nei whakapangia ai e te Pihopa o Waiapu etahi tangata pakeha, Maori, hei Minita.

Ka hui te hunga ka whakapangia ki Hukarere i te Paraire te 16 o nga ra, he ra nohopuku. Hei te 7 a.m. te Hapa, 1 te 9 a.m. te karakia me te kauwhau tuatahi. I te 10.30 a.m. te kauwhau tuarua, i te 11.30 te Ritani me te kauwhau tuatoru. I te 3.30 p.m. te kauwhau tuawha.

Kua tukuna e te Pihopa ma P. Peneti Minita, katoa nga akoako me nga kauwhau ki te hunga ka whakapangia. Kei te tono atu ia i nga inoi a te Hahi mo nga mea ka whakapangia nei, mōna hoki, kia tukuna iho te maramatanga o te Atua ki a ia, kia tika ai tana tuari i nga mea ngaro a te Atua, hei huarahi atu mo nga manaakitanga a te Atua ki te wairua, ki te hinengaro o te hunga ka rite nei mo te whakapa.

Ko te karakia whakapa kei te Cathedral i Nepia i te Ratapu te 18 o Tihema nei i te 11 a.m. Kei a Peneti te kauwhau.

Ko nga tangata enei o te taha Maori mo te whakapa i taua ra:

Wiremu te Moana o Ruatoki, hei Rikona

Wi Te Hauwhao o Uawa hei Piriti.

Kia mahara ki te tuku inoi mo te hunga ka whakapangia nei. Kua oti mai i te Hahi te whakatakoto he tauira inoi ma tatou, ara te inoi mo nga ra Emipa.

TE INOI.

Ete Atua Kaha rawa, ko koe te kai homai i nga mea pai katoa, he mea whakarite mai nau ia mahi ia mahi, a nga Minita o te Hahi; he inoi tenei na matou, kia tukua mai tou kaha ki nga tangata katoa e karangatia ana hei kai mahi, hei minita, i roto i taua hahi; whakakiiia ratou ki au kupu pono: meinga hoki ratou kia noho harakore, kia tika ai ta ratou mahi ki tou aroaro, kia whakakoriatia ai tou Ingoa nui, kia whiuchi ai hoki to Hahi tapu ki te pōi; ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki. Amine.

TE PAIPERA KIA URU KI NGÄ KURA.

KO tetahi o nga take nui o te Paremata inaia tata nei, ko te tautohetohe o nga mema mo te Paipera kia whakaaetia kia korerotia i roto i nga kura Kawanatanga o te Motu. Kei te mohiotia te nui o te raruraru mo tenei take, mai ano i nga tau maha ka huri nei a tae mai ki tenei wa.

Otira katahi ano te pootitanga i penei rawa ai te tata o te whakaaetia o taua take.

I te Hui Topu o Te Hahi (General Synod) i paahitia he motini tonu kia whakaaetia te Paipera kia uru ki nga kura.

Koinei te reo o te Hahi nui tonu o Nui Tireni. Hei apiti ki tera motini, kua paahitia hoki e nga Hinota o ia Pihopatanga kia whakaaetia taua take.

Mehemea i piri pono tatou mema Paremata ki nga motini kua paahitia e to ratou Hahi, tera pea taua pire e whakaaetia. Ko tenei, kanui te pouri o nga kaumatua o te Hahi mo te korenga o tatou mema Maori e awhina i ta ratou take kia akona nga tamariki o te motu ki nga kupu ataahua o te Paipera i roto i nga kaupapa e whakaakona ana i roto i te kura.

HE TOHUTOHU KI NGANGA TANGATA KUTETE KAU.

NA TE TARI AHUWHENUA; NA R.T.K. I WHAKAMAORI.

1. He kau turoro.

Kaua e hurihia te wai-u o te kau kei te mate ara kei te turoro.

2. He kai piro.

Ma te whakamatao ma te kaurori e ngaro ai te piro o nga kai i roto i te kirimi, engari e kore e ngaro te piro o te tonapi o te riki, me te piro o nga mea pera.

3. He whare paru, he iari paru.

E ngongoa ana e te wai-u te piro. E uru ana te hau ki nga paipa-miraka, na reira ki te piro te wahi kutete ka piro te wai-u.

4. He he no te kutete.

Me horoi nga u ki te kakahu ma me te wai ma o roto o te paepae ma, a ka whakamaroke i mea atu o te kutetetanga.

5. He mihini paru.

Me pera te tikanga mo nga mihini kutete me ta te Tari Ahuwhenua i tohutohu ai i mua ake nei.

6. He paepae paru.

Ko nga pakete, ko nga huri kirimi me era atu mea me horoi ki te wai matao, ka muku ia ki te paraihe i roto i te wai mahana, hei muri iho i te huringa i te kirimi me horoi ki te wai koropupu.

7. He kotahi no te horoinga i te huri kirimi i te ra.

Hei take raru te kotahi o te horoinga i te huri kirimi i te ra, no te mea e kore e pau te kirimi i te huringa tuarua, a ka kino te kirimi.

8. He mama no te rere a te kirimi.

Kia uka tonu te rere a te kirimi; ki te penei ka takoto roa te kirimi.

9. He kore e whakamatao i te kirimi.

Ka mutu te huri me whakatu te kirimi ki te wai matao.

10. He kore e kaurori i te kirimi.

Me kaurori tonu te kirimi ki tetahi mea maitai: kaua ki te rakau.

11. He whakaranu i te kirimi wera ki te mea matao.

Kaua rawa e whakaranua te kirimi wera me te kirimi matao.
Me wehe ke te kirimi o ia huringa ki tetahi kene ma, pakete
ranci; hei te ra tonu e tukuna ai ka whakaranu ai.

12. He waiho i te kirimi ki roto o te tini karahini.

Kaore e pai te tini karahini hei tunga mo te kirimi.

13. He paru, he kore hau no nga ruma huri kirimi.

Kia rite tonu te ma o te ruma huri kirimi ki to te whare
huri pata; kia whai putanga hau i runga i raro o te pakitara;
kaua e tata ki te iari. Kaua te tima huri e tu ki tenei ruma.

14. He rea rawa no te pupuri i te kirimi.

Hei nga ra i whakaritea ka tuku i te kirimi—pai-atu, i nga ra
katoa.

15. He waiho i te kirimi i te wahi ra.

Me whakamarumaru nga kene i te wa e tatari ana ki te kai-
mau.

16. He kene waikura.

Ka waikura nga kene ka kino te piro o te kirimi. Me
whakahou nga kene.

Kaua e meatia te ruma huri kirimi hei ruma mo nga mahi
huhua.

Kaua e horoi nga tini ki te kakahu: me horoi ki te paraihe.

Kaua e mukua nga tini "ki te hopi kirikiri" (sandsoap).

Kaore e pai te kakahu hei tatari: e pai ai me horoi me
wahvera i nga ra katoa.

Me horoi rawa ki te wai koropupu nga kene i whakahokia mai
i te whare huri-pata.

Kia marama kei kiia e koe te wai mahana he wai koropupu.

Kia mahara ki te hapa i a koe tetahi o enei tohutohu ka
karaihe tuarua to kirimi.

“TOROHI-RAUMATI.”

T. Wi Repa. M.B. Ch.B.

KO tenei ingoa ko te “Torohi Raumati” he whakamaori
naaku i te ingoa pakeha: “Summer Diarrhoea.” Kei te
haere mai te raumati ko te mate putuputu tenei o tena wa o te
tau. O nga mate maha o te tamariki, ahakoa pakeha, ahakoa
Maori, ko tenei kei runga atu. O nga mate hoki e patu ana
kia hemo i nga tamariki o te kotahi tau ka hoki iho te pakeke.
ko ia nei kei runga noa atu. He raumati te wā e tino pa ai
taua mate ki te tamariki. No reira ka huaina tona ingoa he
“Torohi raumati” ara, he torohi e pa nui ana ki te tamariki i
taua wa o te tau. Kei te mohio nga wahine kua pakeke ki
tenei mate. Ko Ranana Taene, kei te tata ki te tekau miriona ona
tangata. E 4000 nga tamariki i raro iho i te kotahi tau e mate
ana ia tau. ia tau, ko te nuinga o enei tamariki na nga matua
rawakore. I to tatau nei whenua, ara, i Niu Tireni nei, e 57

nga tamariki i riro i tenei mate i te tau 1925. Ko te nuinga o nga tamariki e mate ana i te "torohi raumati," he tamariki e whangaia ana ki te patara. O nga rau tamariki a te mate nei e kawea ana ki Great Ormond Hospital for sick children i te tau. e 96 tamariki i roto i te rau he tamariki whangai ki te patara. E wha tamariki ano i roto i te rau i pangia e te torohi raumati ia ratau e ngote ana i o ratau koka. Te takiwa kaha te mate nei ko te raumati. Ka piki te wera i nga raumati, ka piki ano te kaha o te mate nei ki te patu tamariki. Ko Ahuhata te marama kaha o te mate nei ki Ranana. Ko Hanuere, me Pepuere ki a tatau nei. I Ranana, mehemea ka eke te kaha o te wera o te ra ki te 100, e 550 e mate ana. Kahoki iho ki te 90, e 450 e mate ana. Ka heke ki te 50, e 25 e mate ana. No reira kia mohio mai koutou wahine ma, ko nga marama kaha te wera e takoto mai nei i mua i o koutou aroaro nga marama aitua te tamariki whangaia ki te patara. Ko tetahi take i penei ai, e tere ana te "kawa" ara te pirau o te miraka i te wera. Ka "Kawa" te miraka ki ro kena, ki ro patara, ki roto hoki i te ngote.

Te putake o tenei mate he ngārara ano, pera me era kua korerotia ake ra mo nga mate tuatahi ra. Engari he hapū kē no reira enei ngarara. He maha aua momo e whakakawa nei, e whakapirau nei i te miraka. Kaore ano i ata mohiotia ko te whea o aua momo e timata nei i taua torohi raumati.

Ko te whakawhiu ki te kai te putake kaha o te mate nei: haunga ia nga ngarara. Ka nui te whangai, ka wherea te puku, ka mate, ka ruaki. Kia kaha rawa hoki te mate o te puku i te nui o te kai, ka eke mai nga ngarara me o ratou nei kaha, ki te awhina i te mate kia nuku atu.

Tetahi kai-awhina nui o te mate nei, ko te waiho i te tamaiti i roto i te whare huihui, kaha te wera, kore hau pai, haunga, hē manawa hoki.

NGA WAHI MATE.

I timata atu i te puku. Ka whero te ahua. Ka matotoru. Ka heke te wai penei i te huare nei. Ka mamae ano hoki. Ki te uru mai te kai ka panaia ake ki waho, ara, ka ruakina. Ka whero katoa ano hoki nga whēkau, tae noa atu ki tona mutunga mai. Ka mate te puku, ka ruakina mai te kai. Ka mate nga whēkau, ka torohitia nga kai, nga aha ranei. Ko te torohi e pana ana i nga mea kino ki waho. Kei te wetiweti katoa, kei te tuiro hoki a roto o te puku, me nga whekau. Penei i te kiri e wera nei: Ka pa atu te ringaringa ka ohoohe i te mamae. Ki te roa, ka piki ake te mate ki te waha whaka ma ai.

NGA TOHU O TE MATE.

Kei te mohio te nuinga o nga wahine whanautamariki ki nga tohu o te mate nei. E rua nga tino tohu. He ruaki, he torohi. He tere te pahuhutanga i te tamaiti. Ka takaroro nga whatu. Ka poharu ki roto te "waha-kai" (fontanelle)—wahi ngohengohe i runga o te mahunga. Ka teretere te nga.

Ka wera te kiri. Ka pupuhi te puku. Ka ma te arero. He mea ano ka hemo te tamaiti i roto o te 24 haora. Ka hoatu he kai, ka ruakina mai.

TE RONGOA.

(A.) *Rongoa Karo*. Kaua hei whangaia te pēpi ki te pātara. Ko nga pepi e whanau ana ia Hepetema, ia Akuhata, i a Hurae, i a Hune, kaua e whangaia ki te patara mehemea e taea te whangai tonu ki nga ū o te kōka. E uru ana hoki ki roto ki te raumati. Nga tamariki e whanau ana i nga marama o te raumati, me whangai tonu ki te u. Otira he wa ano kaore e taea te whangai ki te u. Kaore e taea te whakakore te patara. Kia tino kaha te tupato, me te mataara mo nga tamariki pena. Ki te kore e tupato, ka hemo te tamaiti. No reira me tino whakarongo enei tohutohu. Ko te tamaiti e whakangotea ana ki te u, ki te patara ranei, kia iwa marama ka wehe. No reira ko aua marama e iwa aua marama tino kaha te tupato kaua e tukua te tamaiti kia mate i tona kai. Me taima te whangai. I te tahi ki te rua marama, kotahi whangaitanga i roto i te rua haora. Ahakoa i te moe, me whakaoho ki te kai i te haora o te kai. E rua whangaitanga i te po. I te 3 ki te 6 marama. Kotahi whangaitanga i roto i te toru haora. Ka tangitangi te tamaiti, kaua hei pohehe he mate kai anake mehemea no muri tata i te whangaitanga ka tangi e hara i te tangi kai. Ko nga take enei e tangitangi ai te tamaiti (a) he mate kai; (b) he maku i te mimi; (c) he paru; (d) he mate wai; (e) he mate. Kia mohio, chara i te tangi kai anake nga tangi. Ka kaha te whangai, ka pa he mate ki te puku.

TOHUTOHU MO TE PATARA.

Hei te patara kore ngakau roa te hoko. Nga mea e kiia ana he "boat shape"—he puare kei mua kei muri. Ka mutu te whangai, me riringi atu te toenga o te kai. Kauaka e waiho i roto i te patara mo tetahi whangainga atu. *Kauaka, Kauaka rawa*. Ka mutu ka horoi i te patara ki roto i te wai tote. Ka mutu ka whakama ki te wai ma; ka waiho i roto i te wai tote takoto ai; ara whanga ai mo tetahi haora whangaitanga. Ko te ngote o te patara me kowhiti, ka horoi ki te wai tote; hei muri iho ka paera mo te rima meneti. Ka mutu tena ka waiho i ro wai tote. *Kauaka rawa enei tohutohu hei hapa, notemea, ko te tamaiti whangaitia ki te patara i te raumati he tamaiti mo te mate.*

RONGOA I NA PA MAI TE MATE.

(B.) *Rongoa ina pa mai te mate*. Kei te ruaki te tamaiti, kei te torohi (1) kaua e hoatu he kai mo te 24 hours haora. He wai anake e hoatu. He wa ano ka ruakina tonutia mai te wai. Kaore i tika kia hoatu he katoroera, kei ruakina mai. Ko te ruaki te mea tino kino engari te wai, ahakoa ruakina mai me hoatu tonu. Ki te

ruakina mai e horoi tonu ana tena i te puku. (2) Te mea tuarua he whakapiripiri he kakahu i tukua ki rowai paera ki te puku. Me penei te mahi: Me tango mai he tauera hou. Ka hora ki roto i te peihana kore wai a roto. Ka tiki hāwhe iāri paranene, ka ata pokai kia whaiti, ka whakatakoto ki runga i te tauera. Ka tiki ano tetahi hawe iāri paranene, ka pokai ka whakatakoto ki runga o te kiri o te puku kei wera te kiri i te wai o te paranene maku. Ka mutu tenei ka tango mai i te tikera e paera ana, ka riringi i te wai paera ki runga i te paranene i roto i te peihana. Ka nanao ki nga pito o te tauera ka whakawiri kia kaha tonu, kia maroke ai. Ka ata uta ki runga i te paranene uhi o te puku. Me waiho tonu te ringa o te pakeke i runga i te puku o te tamaiti hei ruri i te kaha o te wera. Kauaka e pehia kei kaha te wera ki te puku. Ka ata haere te wera, ka mutu hoki te hokaikai me te aue a te tamaiti, ka uhi i te paranene wera ki te tauera maroke kei puta te mahana ki waho. Ka kitea tonutia iho te ngawaritanga o te tamaiti, a, ka moe. Me mahi tenei ia ruahaora. Me hoatu he wai ia haora ia haora. (3) Te Timatanga o te Whangai: Te kai pai ko te wai o te heki mata. Me pakaru te heki, ka tuku i te wai kia rere ki roto i te kapu. Hei muri iho ka roringi ki roto i te wai, e rua nga kapu ki. Me kororirori kia roa nua atu. Me hoatu he huka, he tote paku nei ki roto. He wai remana matura paku nei tetahi mea pai. Kotahi te tepara pune e hoatu ia rua haora. Hei tenei wa ka hoatu he tipunu katoroera kauaka hei whāwhai ki te boatu miraka. Kia kotahi ra me te hawhe, ka timata i tetahi kai. Anei taua kai. Me tango mai he miti kua oti e te putia te tapatapahi kia paku-paku: Ara, minced meat. Me puru ki roto i tetahi hopane paku, kotahi paina pea tona rahi. Me puru he riki tapatapahi ki roto. Me puru he tote iti nei. Kotahi ka riringi he wai paera ki runga i taua miti. Ka kororirori. Ka tatari ki te kaka maihereni. Ko te wai e whakainu ki te tamaiti. Kotahi tepara pūnu i te rua haora. Mehemea kei te pai haere te tamaiti, ka kitea tonutia iho te tere o tona pai. Me hoatu ano he kataroera. Ma te paru e whakaatu te ahua o roto o te tamaiti. Mehemea kua pai, me whaka matau ano te miraka. Kauaka i te miraka tini. Mehemea e 3 marama te pakeke, kia hawhe te miraka me te wai. E wha tepara pune e whangai ia rua haora. Mehemea e 6 marama, e rua kapu miraka, ki te kapu wai kotahi. Me maka he huka ki roto. E wha tepara pune o tenei kai e whangai ia rua haora. Mehemea e 9 marama e toru kapu miraka ki te kapu wai kotahi. Kotahi kapu ki o tenei kai e whangai ia toru haora.

KUPU WHAKAMUTUNGA.

1. Ki te taea te whakangote ki te u, kua te tamaiti e utaina ki runga *patara*.
2. He aitia kei mua o te tamaiti "*Kai patara*" ia raumati ia raumati.
3. Ka puta kakariki mai te paru o te pepi kia tere te kawē ki te *Takuta*.

TE TINO MAHI O TE AO.

Na R.T.K.

I KITE au i te nupepa pakeha i nga korero a tetahi minita Weteriana. i mea ai taua tangata ko te tino mahi i te ao he mahi minita, i raro iho ko te mahi takuta. I puta ano i a ia te mahi nānā turoro ara te mahi nehi. He tino mahi tonu enei ki te nuinga o te pakeha. Ehara i te mea mo te nui o te utu te tikanga o ana kupu, a, te tikanga hoki o aku. no te mea matauria ana ko te mahi minita tetahi mahi tino rawa-kore i te ao. Engari te mahi takuta he mahi moni. Ko te tikanga o ana kupu mo te mahi rangatira, mo te mahi e whiwhi, ai era atu ki te pai, e puta ai he pai ki te iwi nui.

He tika he mahi tino pai te mahi minita. Ko ta te minita he whakaako i te tangata kia aru i te pai kia tahuri ke i te kino: he arahi i te tangata ki te Atua. Engari he nui te tangata kahore e haere ana ki te karakia, a kahore hoki e rongono i te reo o te minita. He nui hoki nga tangata e tae noa atu ki te Atua ahakoa kore he minita, a he minita ano kahore kau o ratou whakapono.

He tika ano hoki he mahi tino pai ta te takuta-te pehi i te mamae, te huti mai i te tangata i te mate, te whakaroa atu i nga ra o te tangata. He mahi tino rangatira ra tenei. Engari ko ta te takuta mo te taha memeha o te tangata, mo te tinana matemate nei mo te puehu e hoki nei ki te puehu. He nui hoki nga tangata kahore he wahi ma te takuta ki a ratou.

Ko te tino mahi pea ki te Maori he mema Paremata, he mahi hoki e tu marakerake ai te tangata, e rangona ai te reo e kitea ai i maracatea. I whai-korero tetahi rangatira o Te Arawa e kore nga mokopuna a tetahi rangatira nui e tipu hei tangata no te mea i te raua minita e kore raua e tu hei mema Paremata. He turanga nui tera engari ra he turanga kahore i te whaia e nga tangata tino matau o te pakeha. Ko tetahi ko te turanga mema he turanga tutu te puehu.

Ki au nei—a ma te tangata au e whakahe—ko te tino mahi i te ao ko ta te kai—whakaako kura. E miharo pea etahi ta—ngata ki tenei kupu aku. He kupu ra he mea ata hurihuri, ehara i te kupu ohorere noa. Tena ina anga mai, taua ka whakaaroaro tahi, a, e marama ki a koe.

Ki te kore ta te kai-whakaako kahore he minita, he takuta, he roia, he mema Paremata. Ko nga mahi katoa a enei tangata ko ta te kai-whakaako te kaupapa. Ko ta te kai-whakaako he pakepoke i te ngakau, i te hinengaro o te tangata i a ia ano e tamariki ana, ara i tona ngakau i tona hinengaro e ngawari ana. E taea e te kai-whakaako te mahi a te minita: ko tana he tohutohu, he whakatupato kei taka ki te he ara he hanga i te ngakau. Ko ta te takuta me ta te minita he whakaoa i te mea kua pakaru, ko ta te kai-whakaako ia he tiaki kei pakaru. Ko ta te kai-whakaako he taiapa kei taka i te pari

ko ta te minita araua ko ta te takuta he mau ki te hohipera i te mea kua taka i te pari. Ko ta te minita me ta te takuta he horoi i te mea kau paru ke. E kore nga tangata katoa e haere ki te minita ki te takuta ranei otira i runga i te ture o te whenua me haere nga tamariki katoa ki te kura. I enei ra e whakaako ana nga mahita i nga mea hei painga mo te hinengaro, mo te ngakau, mo te tinana o te Tamaiti. Meake nei whakaakona te Paipera ki nga kura.

Ka marama noa pea ko te kai-whakaako te tino tangata i te ao.

He tino korero na Sir Ernest Rutherford, te tino tangata matau o te ao o enei ra, na te kaha o tona kai-whaako i tae ai ia ki nga kareti, a i ekengia ai e ia tona turanga tino teitei. Kua mate noa atu te kai-whakaako o Sir Ernest Rutherford; tena pea ia kei te titiro iho i te rangi ki tana tamaiti nui whaka-harahara i raupi ai.

Whakaarohia a Hoani Tatana, kai-whakaako o Te Aute. He tokomaha o taua tangata nunui o te Iwi Maori he akonga nana. Ko tana i whakaako ai mo te taha ki te wairua, mo te taha ki te hinengaro, mo te taha ki te tinana. He kai-whakaako ia, a he minita, a he rata, ara i mahia e ia nga mahi a te minita a te rata. I runga ake ia i te minita no te mea kahore ia i utua; kei runga ake ia i te rata no te mea ko tana he arai atu i te mate. Tenei tokotoru, ko te mea nui rawa ia o enei ko te kai-whakaako.

“TE ROPU WHAKANOHONOHO O TE PAKEHA O NUI TIRENI.”

(The New Zealand Settlement League.)

T. WI-REPA.

HE ROPU hou tenei no te Pakeha. Te kaupapa o tenei ropu ko te whakanohonoho i nga whenua takoto noa o to tatau whenua o Nui Tireni. I tu te hui tuatahi ki Akarana i te wa o te Royal Show. Te tikanga o tera hui he hui whakamatamatau i taua take: he pai ranei, he aha ranei. I tata ki te 300 tangata i tae ki taua hui. Ko taua 300 he tangata i haere ki te Royal Show. No Dunedin ra ano etahi. No te wa o muri iho i te Show, ka hui te hanga nei. Ka whakaaria te kaupapa. Ko te kai hanga i te Kaupapa i whakaatu kanui te heke o nga taonga o Nui Tireni e mauria ana ki Ingarangi. Ko te take o taua heke e ai te whakaaro o taua tangata, he nui no nga poraka whenua o Nui Tireni kei te takoto noa iho kaore i te mahia. I whakaae te hui ki taua mahara. I whakataua e te hui kia whakaturia tetahi Komiti hei uuiwi i taua take, ka ripoata ai ki te hui i muri atu I whakaaetia hoki e te hui kia whakatungia tetahi ropu mo te taha pakeha. Ko te ingoa o taua Ropu: “Ko te Ropu whakanohonoho o Nui Tireni.” I puta ano etahi kupu mo nga whenua Maori. Ina ra ko i ara

etahi whenua e uwiuwi e te komiti. Mehemea ana kei te takoto noa aua whenua, me whakataka ki raro i te kaupapa a te Ropu nei.

Taku kitenga i te take nei i roto i te nupepa ka whakaaro au kia panuitia e au ki roto i ta tatau pepa i te "Toa." Ka mohio mai koutou e te Iwi, kei te mataara te pakeha. Ko o koutou whenua enei e houa mai nei. He tika ano hoki tenei ki kei te takoto noa etahi o tatau whenua. Ko nga mea kei te mahi kei te mahi koroukore noa. Kaore e kaha te reo o te pakeha kotahi ki te tukituki i a tatau nei tikanga. Koiane i ratou i whakaropu ai. Ma to ratou reo topu e aki te kawanatanga kia whakarongo kia ratou. Kei te whakaropu te tika, me te ora. Me pupu nga kaha ka whai koha nga whakaaro. Kei te hangaia mai nga take nei mo tatau i muri i o tatau tuara. Ko te iwi kei te noho raha noa. Koiane i te take e wawata nei au nei kia whakaropu hoki tatau te Maori, hei pupu i o tatau kaha hei whakatete ki era kaha; hei tohutohu i te iwi kia anga ki te whakaora ora i nga nawe e kitea mai nei e tera taha; hei whakaako i te iwi ki nga tikanga o enei ra; a, hei reo mana hoki ki te whakahoki i nga kaupapa a o tatau hoa a te pakeha.

E hara i nga mema anake e whiriwhiri mai nei i nga take nunui o te motu i Poneke. Ko nga mema ki roto i te Paremata, konga Ropu ki waho. Ma te kaha o nga Ropu, ka kaha nga mema. Ko tatau ko te Maori, kei te moe: Kei te tuku whakarere i te mahi ki o tatau nei mema. He wa tika tenei hei whakatuunga Ropu hei utara, hei kaha mo nga mema Maori i te Paremata. Kei te whakaropu te pakeha mo ia take. mo ia take. Me pewhea tatau?

"TE MAHI."

(Na T. WI-REPA I WHAKAMAORI.)
WHAI KORERO A TAMATI KARAERA.
(Thos. Carlyle.)

"HE karakia ia nei taku i whakahua ake ra? Ae ra: Nga mahi tika katoa he karakia. No reira ko te karakia chara i te mahi, me kawe ki te pae o te rangi taupuna atu ai. Kia au ia, kua tona waka to tena karakia mangere, pohehe, e tukua kia rahiri i roto nga kokoru marino o to tatau whenua. He whakamiharo kia au te kaupapa a nga tohunga karakia o te wa i timata ai te whakapono ki Ingarangi: Ara te pepeha a nga "monks": "Ko te mahi te whakapono" (Laborare est orare). No mua noa atu tenei i nga rongopai e kauwhautia ana. He rongopai mau tonu tenei. He rongopai kupu kore. He rongopai kaore ona kai-kauwhau. Otira kaore tenei rongopai e taea te muru mai i roto i nga mahara o te Ao: Ko te rongopai mau tonu hoki tena, a, te mutunga ra ano o te Ao. E mahi; kei kona he ora mo tou tinana. E koe, e te tangata. tama a te oneone, a te Rangi (a Papa raua ko Rangi), kaore i

oti koe e rongō ana e korikori ana i roto i tou ngakau, i tou hinengaro, te wairua rika ki te mahi. te wairua hae ki nga mea pohehe. te kaha ki te mahi? Kaore koe e rongō ana e ka ana te ahi i roto ia koe; a, ki te tapukea kia poko ka auahi? Ma taua auahi koe e whakahemanawa, a ka tahu koe i taua ahi kia ka, kia mura, ka puta mai hōki he mahana me te marama? Ma taua wairua o te ahuwhehua e whakahau koe kia hae ki nga mea takoto kino: kia whakatika i nga mea takoto he; kia parau i te whenua takoto i noa: kia whakatakoto tikanga hōki hei arahi ia koe ki te pai. Ma taua wairua koe e whakahau kia ako i nga mea taikaha kia piko mai kia koe; i nga meataringa kore kia rongō ia koe; i nga mea huakore kia hua. Ahakoa ki whea kitea ai e koe te he, te takoto hape, te paru, te ururua: Ko ena ou hoa riri. Ko nga hoa tautohe ena o te wairua ahuwhehua, a, mutu noa te Ao. Ko te pakanga ki ena hoa riri, he pakanga mutunga kore. Ka ngenge koe, ka toa era. Kaore era e ngenge. No reira kei ngenge koe. Whawhaitia ki to tao tino kaha. Te korohape, whakatikaia te he, meinga kia tika; te titohea, whakamomonatia te mangere whakamahia; te taru, nga kia: te hiamoe, whakamata-aratia. Te kotimana e tipu na i tou ara, tipia atu, kia tipu ake ai he putake karaihe hei kai ma o kau, ma o hipi: ka puta mai he miraka i to kau, he huruhuru i to hipi i whangaia e taua putake karaihe. He mea aha oti te "Katene," te kareko i uhi ai i tou kiri kia mahana? Kaore koe e mohio he tarutaru no te parae e nei mea, a, na te toa o te tangata i whakahuri mai hei taonga mau? Otira ko taku tohutohu nui tenei kia koe e tooku hoa tangata: ka kitea e koe te kuare, te wairangi, te whakaaro kararehe, whawhaitia. Otira patua i runga i te marama. Kei ngenge koe. Kei whakanga koe ia koe e ora ana, i enei hoa riri hōki e ora ana. Taku kupu tenei: Patua, patua, patua; i raro i te mana o te ingoa o te Atua. Ko te whakahau tena kia koe a Ihōwa o nga mano. Kaore i te puta kohimuhimu mai te reo o Ihōwa kia koe. Kei te puta rahi tonu mai: Mehemea ra ia he taringa rongō ou taringa. Ahakoa te reo o te Atua ehara i te reo tangata, ka puta ana mai he wehi atu i te papa a te whatitiri i runga o Maunga Hinai, i te pupuhi ranei a nga hau kapa o te moana. Kaore ranei i te korero mai kia koe te nehōpuku o nga Rangī-tū-haha? Kaore koe i te pairi i nga reo o nga Ao i tua o nga whetu o te ata?

Nga mahi tika: he tapu. Kei roto i nga mahi tika, ahakoa he mahi na te ringa noa, e whakaatu ana te atuatanga o te tangata. Ko te ahuwhehua: Ko tona whanui i rite ki to te Ao whanui: Ko tona tiki kei te rangi. Te kakawa o te rae: te kakawa o te roro o te tangata: te kakawa o te manawa: Ko te tihi o te kakawa ko te kakawa toto o te kari o Kehemane. Mehemea ehara tenei i te whakapono, i te karakia: tena he aha? Ko te taonga tino rangatira hōki tena i raro o te Rangī a te Atua. Ko wai koe e amuamu na ki te mahi? Kaati ra te amuamu. Ia

koe e mahi na, kei te whakarite koe i te ture a te Atua. Kei te awhina koe i nga mahi o te Ao. Maranga, titiro whakarunga tooku teina ngenge. Kei te Rangi e whaka ngā ana ou hoa mahi o nga tau o mua ia koe. Kua tomo ratou kei roto i te kahui a te hunga i awhina i nga mahi o te Ao. Ko tou kawai e te tangata, he kawai ahuhenua: Ko tena tou tatai rangatira. Ko to Atua he atua ahuhenua. Na te Atua i hanga te Rangi te whenua, te wai i raro o te whenua me nga mea ngoki-ngoki katoa. Tona taonga whakamutunga i tapae ai ki te Ao he tangata. Ko to tipuna tena ko Arama i whakahaua nei hei tangata mahi i te kari o Erena. Ko ianei te timatanga o to tatai rangatira. Eki ana a Te Karaiti: "E mahi ana tooku matua: ka mahi au." Ko te upoko tenei o te Hahi Karaitiana he tangata mahi. Ona tangata i karanga ai hei apotoro he tangata hi ika, kōhi tāke, mahi kaari: ara, he tangata mahi. Kōi whakawhirinaki koe ki to tatai rangatira i heke iho i ou tipuna hei hapai i a koe ki runga. He tika ka tiketike koe i taua rakau te toko ki runga mo te wa poto. Engari ki te kore koe e ahuhenua, ka maroke te peka o tena rakau e pupuri na ia koe kia rewa ki runga. He taumaha ano tou hei pehi ia koe kia taka iho koe ki raro. T au rawa atu koe ki muri noa atu o te hunga ware o ahuhenua ana. To taunga ki raro te rangona te haruru? Titiro whakarunga e tooku hoa ahuhenua. Ko te kupu tenei a te Tawhito o nga Ra: "Ko te tangata e mahi ana i aku mahi: Ko ia tooku matua, tooku whaea, tooku tuakana, tooku teina, tooku tuahine."

"MATOHU RA E TE HORIRERIRE!"

(Na IHAIA HUTANA.)

O NGA kaupeka e wha o te tau, ko Te Koanga te wahanga e tumanako-maitia ana e nga koroua, e nga kuia: e "ko" ai i tana waerenga i tana waerenga, he whakaaro ki nga tamariki, ki nga mokopuna, ki te iwi hoki, kia amikitia mai nga manaakitanga papai o te ao wairua, kia tupu ai te manawa tangata ki Te Ao-tu-roa.

Na runga i enei ruaruatanga o te whakaaro, ka whakapau ratou i o ratou kaha ki te whakataki i nga mea whaka-tenei-ao me kore he koha a Te Kai-hanga i homai, i whakawhiwhia mai ranei ki tetahi i te ao rakau, i te ao kararehe ranei, hei matohu i nga mea tere e puta mai kei mua: ona pai, ona kino ranei, e hihiko ai te ngakau tupato, te ngakau mahi, te ngakau ahuhenua ki te "ko" i te waerenga, ki te whakato i te purapura, ki te hauhake ranei i nga homaitanga, ahakoa i te ringaringa, i te hinengaro ranei.

Ko te pa-rua i matomato, i ranea ranei, ka ekea e tenei kupu, me te rui o te matenga "Uu"! Koianei etahi mea na ana i whakahoki nga mahara ki nga ra ka hori ki muri, ara ki nga mea na ratou i matohu te ahuatanga mo tenei mea mo te wa

tika mo te ko, mo te tiri i te purapura, kitea iho e whai koha ana ano Te Horirerire i runga i tana tangi mo te tau kai, penei:—

Tu—turi ngenge rire!

Tu—turi ngenge rire!!

Ri—re, rire, rire, rire!!!

Tupono ai te nui o te kai, o te korero, ka koa ka hari te ngakau mahi. Ko te mangere ia ka rongu i nga korero mo te popokorua te kararehe puku mahi e korerotia ra e Horomona. Ka kī te rua a te ahu-whenua, ka kī hoki te hinengaro o te tamaiti i “Ta-ngaengaetia” ki te korero, i whakahoroa ki te paepae, hei hono i te peka korero kia ū ki roto i te hinengaro, kia whai hua, kia mohiotia ai te rakau whai hua. Ta te kanohi hanga hoki he hao mai i te mea atāhua hei hoa korerorero ma te hinengaro, a na te mokemoke ka whai atu i etahi wa ki te hua o te rakau pai, e mau ai, e u ai hoki te ngakau ki nga whakarereanga iho i nga korero whakatupu i te iti tangata kia rauhitia.

(Taria te Roanga)

MARAMATAKA.

E RUA nga ahuatanga maramataka kei te whakahaeretia i roto i te Hahi inaianei, ko te mea tawhito, ko te mea hou (Old Lectionary and Revised).

Kei o tatou hoa pakeha ko te mea hou kei te whakahaeretia nuitia. Noreira ka whakaaro te Toa Takitini, he pai kia whakamaoritia mo tenei tau 1928 te maramataka hou. Ko te rereketanga o te mea hou i te mea tawhito kei nga upoko anake me nga waiata. Ko nga Inoi, Tuhituhi, Rongopai, ko taua ahua ano.

Kei kore e tere te puta atu o te Maramataka nei, tenei ka perehitia te Maramataka mo Hanuere.

HANUERE, 1928.

7th. ⑦: 14th. ⑭: 22nd ②②: 29th. ②⑨.

	Ra.	Ata.	Ahlahi.	
1. S.	Ra o te Kotinga (Ratapu i muri o te Whanautanga) [Waiata: M. 119: 1-32; E. 91, 121]	Ken. 17, 1-13 Rom. 2: 17	Tiu. 30 Rom. 13	W
6. F.	Whakaaturanga [Waiata: M. 72; E. 96, 97, 117]	Ihala 60 Ruka 3: 15-22	Ihala 61 Hoa 2, 1-11	W
8. S.	Ratapu 1 i muri i te Whakaaturanga [Waiata: M. 46, 47, 67; E. 18]	Ihala 44: 6 Hoa. 1: 19-34	Ihala 45 Hoa. 4: 1-42	W
15. S.	Ratapu 2 i muri i te Whakaaturanga [Waiata: M. 27, 36; E. 68]	Ihala 49: 1-13 Ruka 4: 16-30	Ihala 49: 14 Hoa. 12: 20	G
22. S.	Ratapu 3 i muri i te Whakaaturanga [Waiata: M. 42, 43; E. 33, 34]	Hohea 11: 1-12 Hoa. 2	Hohea 14 Hoa. 6: 22-40	G
25. W.	Whakatahuritanga o Paora	Ihala 49: 1-13 Kara. 1: 11	Ihala 45: 18 Piripai 2: 1-14	G
29. S.	Ratapu 4 i muri i te Whakaaturanga [Waiata: M. 60, 63; E. 74]	Amoho 3 Hoa. 3: 22	Amoho 4 Hoa. 6: 41	G